

????????

VÝCHOD, TO JE JINÁ PLANETA

Dvakrát získal první cenu v soutěži World Press Photo, publikuje v prestižních časopisech a jeho portrét Putina obletěl svět. Nejraději **SERGEJ MAXIMIŠIN** fotí Rusko, ale říká, že svou rodnou zemi nikdy úplně nepochopí.

Text:

Marie Frajtová

K práci profesionálního fotoreportéra se dostal oklikou. Vystudoval jadernou fyziku, pracoval v Ermitáži a několik let byl dokonce manažerem mezinárodní realitní společnosti. „Pak přišla ekonomická krize, firma skončila a bylo třeba najít jiný způsob obživy. Tak jsem začal fotit. Jinak bych možná ještě dnes seděl v kanceláři,“ říká Sergej Maximišin v den zahájení výstavy v pražské galerii Zahradník (potrvá do 28. února).

Dnes je jedním z nejznámějších fotoreportérů pokrývající dění v Rusku a v Asii, spolupracuje s věhlasnou německou agenturou Focus. Jeho snímky působí jako obrazy. Jsou výrazně výtvarné a mají vždy dokonale promyšlenou kompozici, ať znázorňují hromadu stažených zvířecích těl v fabrice na kožešiny, svačičího vojáka u zasněženého tanku anebo detonaci paneláku v Čečensku. A téměř vždy v nich lze najít symboliku, několik významových plánů. Za umění je však Maximišin nepovažuje.

„Mávám nad sebou imaginárním praporem s nápisem 'hlavně ne umění!' Moje práce je fotožurnalistika, zachycují svět, jaký je, nic víc. Když se nějaký reportér prohlásí za umělce, automaticky to neznamená, že se narodil nový umělec. Spíš to, že zemřel novinář,“ říká.

Svůj přístup ilustruje historkou z Iráku, kde fotil zakázku pro americký Newsweek. Redakce chtěla, aby někde vypátral fotku Saddáma Husajna se syny. „Vzpomněl jsem si, že jsem takový snímek viděl v jedné z čajoven. Fotka byla sama o sobě zajímavá, byl na ní photoshopem zvětšený Saddám a napravo i nalevo od něj mrňavé figurky jeho synů. To celé v nevkusném pozlaceném rámu. Pod obrazem seděla parta staříků

u vodní dýmky a když jsem začal fotit, všimli si mě a začali vyfukovat kroužky. Tak jsem fotil přes ně, potom přišel ještě majitel čajovny a začal tu fotografii čistit, hned jsem měl další námět. Ale pak mi to došlo: 'Na co si tu hraju? Vždyť mám do redakce poslat fotku Saddáma.' Udělal jsem ten nejobyčejnější záběr fotky visící na stěně. A ta pak vyšla v časopise jako dvojstrana a byla silnější než jakékoli moje snahy o umění.“

V současném putinovském Rusku prý na hranice cenzury nenaráží – tedy ve větší míře. Jen jednou organizátoři fotografické výstavy odstranili jeho snímek zachycující ruského prezidenta. Ovšem nikoli na popud státního aparátu, nýbrž jako preventivní opatření. „Autocenzura je v současném Rusku určitě patrná. Naštěstí má naše vláda dost jiných starostí, než aby si všímala práce nás fotoreportérů,“ říká.

V Rusku, zemích bývalého Sovětského svazu a v Asii fotí nejraději, západní civilizace ho fotograficky příliš neoslovuje. „Rusku vnitřně a hluboce rozumím, i když sto procentně ho nepochopím asi nikdy. A Východ, to je jiná planeta. Když tam pracuji, připadám si jako astronaut, který objevuje nové světy. Teď jsem třeba dokumentoval život mladé mongolské dívky, která žije v jurtě za Ulánbátarem. Stará se o dobytek, o děti svého bratra, štípe dříví... A večer jde na autobus, jede do města a tam tančí v klasické baletu. Takové kontrasty mě zajímají,“ vypráví.

Ze snímků Sergeje Maximišina lze vyčíst ještě jednu podstatnou věc: smysl pro humor. Zejména ten absurdní, tragikomický. „Ano, absurdní humor je mi blízký. Měl jsem toho nejlepšího učitele, Nikolaje Vasiljeviče Gogola,“ přitakává.

SERGEJ MAXIMIŠIN (1964)

Narodil se v Kreči na Krymu. Fotografovat začal během vojenské služby jako příslušník speciálního oddílu Sovětské armády na Kubě (1985 až 1987). V roce 1991 absolvoval studium jaderné fyziky na Leningradském polytechnickém institutu a poté pracoval ve vědecko-technické laboratoři v Ermitáži. V roce 1998 absolvoval Fakultu žurnalistiky v Petrohradě, stal se fotoreportérem deníku Izvestija, spolupracoval s ruským vydáním časopisu Geo a řadou světových médií (The Times, Newsweek, Stern, Washington Post, Liberation, Corriere della Sera a dalších). V roce 2004 a 2006 získal hlavní cenu v soutěži World Press Photo, mnohokrát zvítězil v Russia Press Photo a získal řadu dalších ocenění.

????????????

????????????

????????????

????????????